

En renskötarens berättelse

Som renskötare lär man sig genom åren att känna igen en stor del av renhjorden. Vissa renar fäster man sig vid lite extra, som en äldre vaja med kritvit nos som hade en bjällra runt halsen. Det speciella med henne var att hon alltid gick sist i flocken vid drivning, och att hon varje år födde en vit kalv. Hon och hennes vita kalv syntes därför tydligt varje gång vi drev hjorden.

Det sorgliga i historien är att bara en av hennes åtta födda kalvar uppnådde vuxen ålder, resten - liksom vajan själv - slutade som rovdjursmat. Den vita kvigkalven på bilden blev dessutom enbart ihjälbiten då lodjuret som tog dess liv inte ens behagade ta en tugga.

Så här ser tyvärr verkligheten ut i Tässåsens sameby. Vi är en relativt liten sameby huvudsakligen verksamma i kommunerna Berg och Åre i Jämtlands län där 50 renägare tillsammans får äga 5 500 renar i vinterhjord. En alltför stor del av denna vår gemensamma renhjord blir aldrig mat åt människor, utan ekologiskt, klimatsmart och fantastiskt gott kött blir till en alltför stor del istället rovdjursföda.

Tässåsens sameby är en av de allra hårdast drabbade av rovdjurens härjningar och situationen har nu blivit fullkomligt ohållbar då vi förutom lo, järv, örn och björn dessutom år efter år drabbas utav vargens härjningar.

Utan rovdjursförluster skulle vår sameby kunna slakta och sälja mellan 2 500 - 3 000 renar på årsbasis, men så ser det emellertid inte ut idag. De senaste åren har vi i genomsnitt slaktat drygt 1 000 renar per år, medan resten av vår slaktpotential, mellan 1 500 - 2 000 renar istället har fallit offer för rovdjur. Kort sagt: ungefär 1/3 slaktas och säljs medan 2/3 rivs av rovdjur.

Detta sker dessutom i en tid då efterfrågan på renkött i Sverige är betydligt större än utbudet, så pass mycket större att Sverige måste importera renkött från grannländerna för att behovet skall tillgodoses. Denna ohållbara situation har uppkommit enbart tack vare det höga rovdjurstrycket på de svenska samebyarna där uppskattningsvis 25 % av den totala renhjorden blir rovdjursdödade varje år, vilket motsvarar 70 000 renar. Minskas rovdjurstrycket så blir Sverige åtminstone självförsörjande på en livsmedelsgren, nämligen renkött.

Bergs kommun
Bierjen tjielte

www.berg.se/sameland